

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
"УЖИЦЕ" п. о. - Ужице

Број:

551-14-409/2024

Датум:

21 FEB 2024 год

Видовданска 32а
31000 Ужице
Тел. 031/512-340
Факс. 031/522-075

Центар за социјални рад
«Ужице»

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
„УЖИЦЕ“
ЗА 2023. ГОДИНУ**

ФЕБРУАР 2024. ГОДИНЕ

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

- **ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „УЖИЦЕ,,**
- **МЕСТО/ОПШТИНА/ ГРАД : УЖИЦЕ**
- **ГОДИНА ОСНИВАЊА : 1961.Г.**
- **В.Д. ДИРЕКТОРА ЦЕНТРА : Слађана Рогич**
- **Е-МАИЛ : uzice.csr@minrzs.gov.rs,**
- **АДРЕСА И ПОШ.БРОЈ : Видовданска 32/а,31000 Ужице**
- **ТЕЛЕФОНИ/ТЕЛ.ФАКС : 031/512-340,521-482,521-488,517-758,521-463,521-489**

1. УВОДНИ ДЕО

Предмет извештавања

Предмет извештаја Центра за социјални рад „Ужице“ (у даљем тексту Центар) је у општем смислу преглед социјалне заштите у локалној заједници. У првом делу приказују се основна социо-економска обележја и показатељи друштвено-економске структуре града Ужица, затим подаци о броју запослених и организацији рада у Центру као и детаљни извештаји служби.

Основу за израду годишњег извештаја о раду чине статистички подаци преузети из публикација и објава Републичког завода за статистику, подаци преузети из електронске базе података Центра (СОЗИС) и интерних евиденција (књиге старатељства, евиденције водитеља случаја, руководиоца и супервизора).

Извештај садржи осврт на постојеће стање, уочене тенденције и промене у раду као и проблеме и потешкоће са којим се суочавају запослени приликом пружања услуга социјалне заштите. Такође, извештај ће се користити за анализу и обједињавање података на републичком нивоу, налазиће се на званичном сајту Центра и биће доступан свим заинтересованим субјектима.

2. ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „УЖИЦЕ“

Центар за социјални рад одлучује о остваривању права корисника утврђених Законом о социјалној заштити и о коришћењу услуга социјалне заштите које обезбеђује Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе и врши друге послове утврђене Законом и прописима донетим на основу Закона.

Центар за социјални рад, у складу са актима јединице локалне самоуправе учествује у пословима планирања и развоја социјалне заштите у јединици локалне самоуправе.

У спровођењу социјалне заштите и социјалног рада Центар врши следећа јавна овлашћења:

- процењује потребе и снаге корисника и ризике по њега и планира пружање услуга социјалне заштите;

- спроводи поступке и одлучује о правима на материјална давања и о коришћењу услуга социјалне заштите;
- предузима прописане мере, покреће и учествује у судским и другим поступцима;
- Води прописане евиденције и стара се о чувању документације корисника.

Центар одлучује у првом степену о остваривању права корисника утврђених Законом о социјалној заштити и о коришћењу услуга социјалне заштите које обезбеђује Република Србија и јединица локалне самоуправе.

Такође, Центар обавља и стручне послове у спровођењу социјалне заштите, социјалног рада, породично-правне заштите и старатељства и то:

- открива и прати социјалне потребе грађана и проблеме у области социјалне заштите;
- предлаже и предузима мере у решавању социјалних потреба грађана и прати њихово извршење;
- организује и спроводи одговарајуће облике социјалне заштите и непосредно пружа услуге социјалне заштите и социјалног рада;
- развија и унапређује превентивне активности, које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема;
- пружа дијагностичке услуге, спроводи одговарајући третман, саветодавно-терапијске услуге и стручну помоћ корисницима;
- подстиче, организује и координира професионални и добровољни хуманитарни рад у области социјалне заштите;
- води евиденцију и документацију у складу са законом и другим прописима;
- учествује у пословима планирања и развоја социјалне заштите у јединици локалне самоуправе;
- обавља и друге послове утврђене законом и другим прописима.

У вршењу других послова утврђених законом, Центар поступа по стандардима и нормативима које утврђује надлежни орган јединице локалне самоуправе.

У вршењу јавних овлашћења Центар, у складу са Законом, одлучује о:

1. Остваривању права на материјално обезбеђење;
2. Остваривању права на додатак за помоћ и негу другог лица;
3. Остваривању права на помоћ за оспособљавање за рад;

4. Остваривању права на смештај у установу социјалне заштите;
5. Остваривање права на смештај одраслог лица у другу породицу;
6. Хранитељству;
7. Усвојењу;
8. Старатељству;
9. Одређивању и промени личног имена детета;
10. Мерама превентивног надзора над вршењем родитељског права;
11. Мерама корективног надзора над вршењем родитељског права.

У вршењу јавних овлашћења Центар, у складу са Законом, обавља следеће послове:

- Спроводи поступак посредовања- медијације у породичним односима (мирење и нагодба);
- Доставља налаз и стручно мишљење, на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права;
- Доставља, на захтев суда, мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио други овлашћени тужилац;
- Пружа помоћ у прибављању доказа суду пред којим се води поступак у спору за заштиту од насиља у породици;
- Спроводи поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља;
- Врши попис и процену имовине лица под старатељством;
- Сарађује са јавним тужиоцем, односно судијом за малолетнике у избору и примени васпитних мера;
- Спроводи медијацију између малолетног учиниоца и жртве кривичног дела;
- Подноси извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу, односно судији за малолетнике;
- Присуствује, по одобрењу суда, радњама у припремном поступку против малолетног учиниоцима кривичног дела (саслушање малолетног учиниоца кривичног дела, саслушање других лица), ставља предлоге и упућује питања лицима која се саслушавају;
- Доставља мишљење суду пред којим се води кривични поступак против малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника,

чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитује средину у којој и прилике под којима малолетник живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања

- Присуствује седници већа за малолетнике и главном припретресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела;
- Обавештава суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и орган унутрашњих послова када извршење мере не може да започне или да се настави због одбијања или бекства малолетника;
- Стара се о извршењу васпитних мера посебних обавеза;
- Проверава извршење васпитне мере појачаног надзора у другој породици и указује помоћ породици у коју је малолетник смештен;
- Спроводи васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што се брине о школовању малолетника, његовом запослењу, одвајању из средине која на њега штетно утиче, потребном лечењу и сређивању о прилика у којима живи;
- Стара се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу дневног боравка у установи за васпитавање и образовање малолетника;
- Доставља суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току извршења васпитних мера о чијем се извршењу стара;
- Обавља друге послове утврђене законом.

Центар у вршењу јавних овлашћења пружа услуге социјалног рада и покреће судске поступке када је законом за то овлашћен.

Центар обавља послове из Одлуке о правима грађана из области социјалне заштите на територији града Ужица, за која је град одредио надлежност центра (Помоћ у кући, Социјално становање, Једнократне новчане помоћи и др.).

У Центру је током протекле године организовано пасивно дежурство. Стручни радници који су били ангажовани пружали су психо-социјалну и материјалну помоћ особама свих категорија које су се нашле у стању социјалне потреба у Ужицу. Након тога радници ПУ су и писаним путем – службеном белешком обавештавали Стручне службе везане за одређени инцидентни догађај. Ангажовани стручни радници су имали пасивно дежурство 4 пута годишње у трајању од по 7 дана. Њихово ангажовање регулисано је Колективним уговором и Одлуком директора.

3. ОСНОВНА СОЦИО-ЕКОНОМСКА ОБЕЛЕЖЈА ГРАДА УЖИЦА

Ужице је старо, како се претпоставља 20 векова. Под тим именом се први пут помиње 1329.године, мада неки историчари препознају Ужице у повељи византијског цара Василија II, из 1020.године, где се помиње под именом Омџон.

Ужички крај, ужички регион или по садашњој територијалној подели Србије – Златиборски округ, налази се у југозападној Србији и заузима 11% њене територије. Чини га десет општина међу којима град Ужице чини економски, административни и културни центар. Територија града Ужица има изузетан туристичко-географски положај. Преко његове територије воде важне саобраћајнице које повезују Србију са Републиком Српском и Црном Гором. Град Ужице заузима територију од 667 км квадратних са 40 насељем.

Становништво

Према подацима са последњег пописа 2022. године Ужице има 69.997 становника.

СТАНОВНИШТВО

Основни подаци

Површина (км ²) ¹	647	(2021)
Број насеља ²	40	(2021)
Становништво — процена средином године ³	63832	(2022)
Густина насељености (број становника/км ²) ³	99	(2022)
Стопа живорођених ³	8	(2022)
Стопа умрлих ³	16	(2022)

Стопа природног прираштаја ³	-8	(2022)
Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	75	(2022)
Просечна старост (у годинама) ³	45	(2022)
Индекс старења (60+ год. / 0—19 год.) ³	165	(2022)
Просечан број чланова домаћинства ⁴	2.48	(2022)
Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо) ³	-	-
Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама) ³	-	-

Извор:

¹ Републички геодетски завод

² Територијални регистар, РЗС

³ Витална статистика, РЗС

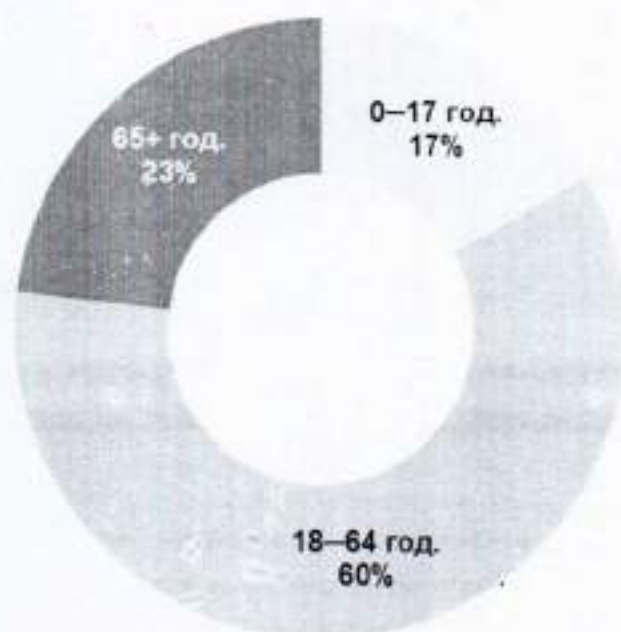
⁴ Попис становништва, домаћинства и станова, РЗС

Извор: Витална статистика, РЗС

О укупног броја становника 33.813 чине мушкарци, док је жена 36.184. Већина становништва оба пола живи у градским насељима (54.965). Просечна старост становништва је 45,1 годину. Просечна старост код мушкарца је 43,8 а код жена 46,4 године.

		Индикатор	Становништво према старости и полу [број]		
		Период	2022		
		Старосне групе	Укупно		
		Пол	Укупно	Мушко	Женско
Територија - НСТЈ	Тип насеља				
Град Ужице	Укупно	69997	33813	36184	
	Градска насеља	54965	26205	28760	
	Остала	15032	7608	7424	

Највећи удео у становништву чине одрасле особе од 18-64 године, затим старије особе 65+, док је младих од 0-17 година 17%.

Промена броја становника

Према последњем попису у граду Ужицу у последњих 10 година дошло је до смањења становника за 10,3%.

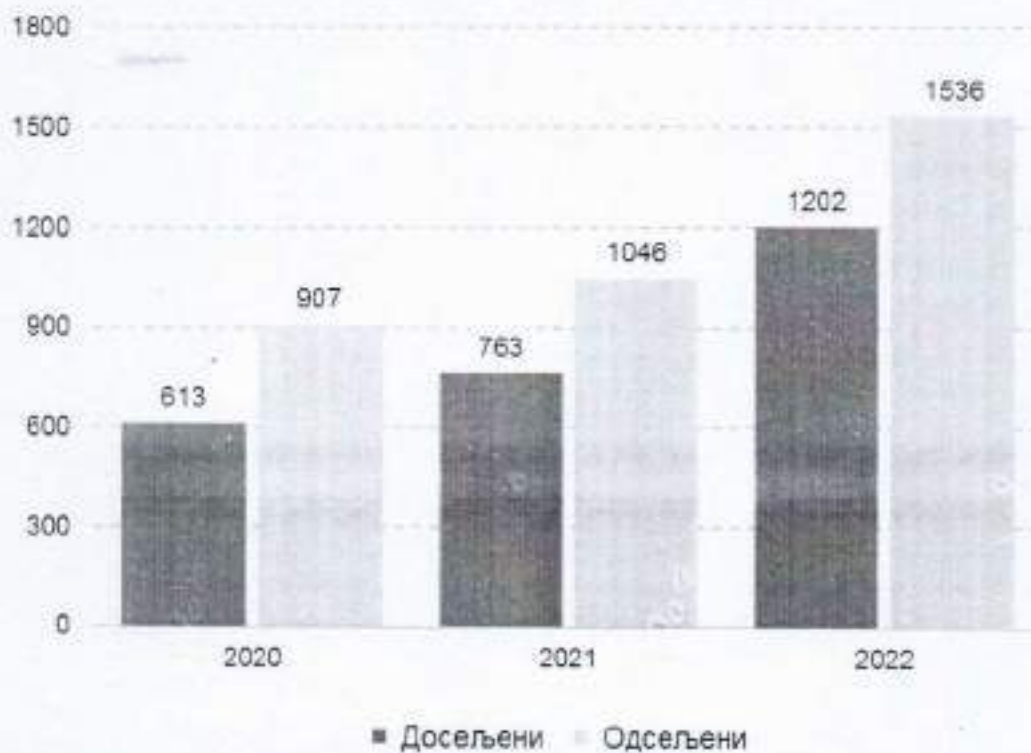
Индикатор	Период	Територија - НСТЈ	
		Град Ужице	
Број становника [број]	1961	57062	
	1971	67555	
	1981	77049	
	1991	82723	
	2002	83022	
	2011	78040	
	2022	69997	

Датум ажурирања: 09.02.2021.

Извор: РЗС

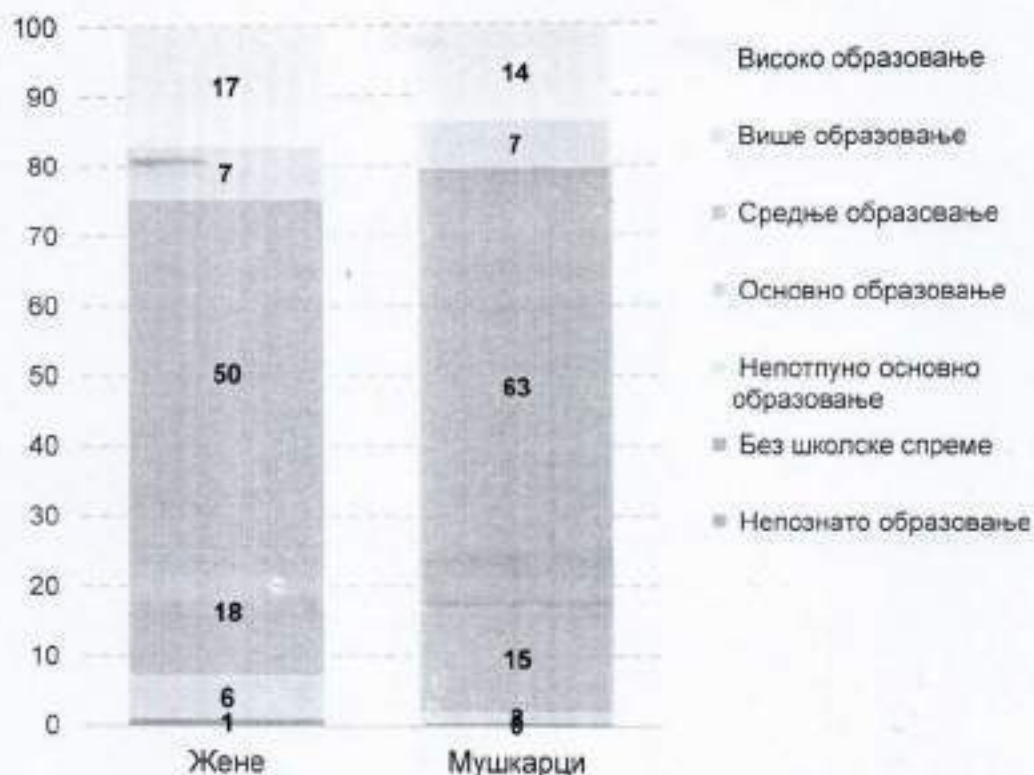
Напомена: од 1999. без података за АП Косово и Метохија

Досељено и одсељено становништво, 2020—2022.

Доминантан тип домаћинства су она са 1-2 члана и у градском и у сеоском подручју. Највећи број породица има једно дете.

Што се образовне структуре града тиче највећи број грађана и грађанки Ужица има средње образовање (34.235). Сечено високо образовање има 9.111 становника, док 2.522 особе имају непотпуно основно образовање.

Запосленост и зараде

Регистровани запослени* ¹

према општини рада 20795 (2022)

према општини пребивалишта 25507 (2022)

Регистровани запослени* према општини пребивалишта у односу на број становника (%)¹ 40 (2022)

Просечне зараде без пореза и доприноса (РСД)¹ 70616 (2022)

Регистровани незапослени** ² 2325 (2022)

Регистровани незапослени на 1 000 становника² 37 (2022)

* Од 2015. укључени су и регистровани индивидуални пољопривредници

** стање на дан 31.12.

Извор:

¹ Статистика запослености и зарада, РЗС

² Национална служба за запошљавање

4. ПРОЈЕКЦИЈА ОБАВЕЗНОГ СКУПА ПОДАТАКА О ЗАПОСЛЕНОМ ОСОБЉУ

Број и структура запослених и начин финансирања на дан 31.12.2023. године

1. Број свих запослених и ангажованих радника у ЦСР на дан 31.12. према врсти уговора/статусу запослености	
Врста уговора о раду/статуса запослености	Укупно
Уговор о раду на неодређено време	19
Уговор о раду на одређено време	5
Уговор о обављању привремених и повремених послова	0
Уговор о делу	0
Уговор о ауторском делу	0
Уговор о волонтирању	0
Мировање радног односа	0
Плаћено одсуство	0
Неплаћено одсуство	0
Породиљско одсуство	2
Одсуство ради неге детета	0
Боловање	0
Одсуство ради посебне неге детета	0
Упућивање на рад код другог послодавца	0

Структура свих запослених на дан 31.12.2023. према врсти посла и извору финансирања

Извор финансирања	Руководећи	Стручни радници	Стручни сарадници	Административно Финансијски	Техничко особље
Буџет Републике Србије	4	11	0	1	2
Буџет локалне самоуправе	0	2	0	1	0
Оба извора финансирања (радници које финансира буџет РС и ЛС)	0	0	0	0	0
Укупно	4	13	0	2	2

5.ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА У ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „ УЖИЦЕ“

Према Правилнику о унутрашњој организацији обављање послова и задатака остварује се, од 01.04.2009.године у центру у Ужицу, кроз:

Основне унутрашње организационе јединице :

- служба за заштиту деце и младих;
- служба за заштиту одраслих и старих;
- служба за правне послове;
- служба за финансијско-административне и техничке послове.

КОРИСНИЦИ

Укупан број корисника на активној евиденцији Центра за социјални рад „Ужице“ закључно са 31.12.2023. године је 5.668. Најбројна група корисника је одрасло женско становништво са градског подручја, најмању групу корисника чине младе женске особе.

Број корисника на активној евиденцији 31.12

Мушки	Женски	Укупно
526	433	959
344	198	542
1137	1490	2627
579	961	1540
2586	3082	5668

СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ И МЛАДИХ ЗА 2023.ГОДИНУ

Служба за заштиту деце и младих се бави заштитом интереса и права следећих корисничких група деце и младих: деца и млади са различитим облицима друштвено неприхватљивог и законски санкционисаног понашања, заштитом деце без родитељског старања, заштитом права деце и младих са инвалидитетом, заштитом интереса и права детета чији се родитељи

споре око начина вршења родитељског права, децом која су занемарена или у ризику од занемаривања, децом жртвама насиља, трговином људима и осталом децом и младима. Такође се бави и одраслима, којима је потребна помоћ у решавању кризних породичних ситуација /партнерски односи / и породицама /хранитељске, усвојитељске и старатељске/ које желе да се ангажују око деце и омладине који се налазе у посебној животној ситуацији.

ПОСЛОВИ У ВРШЕЊУ ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА

У вршењу јавних овлашћења, Служба за заштиту деце и младих Центра за социјални рад, у складу са Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад, одлучивала је о:

1. остваривању права на *помоћ за оспособљавање за рад*;
2. остваривању права на *сместај у установу социјалне заштите*;
3. *хранитељству*;
4. *усвојењу*;
5. *старатељству*;
6. *одређивању и промени личног имена детета*;
7. мерама *превентивног надзора* над вршењем родитељског права;
8. мерама *корективног надзора* над вршењем родитељског права.

У вршењу јавних овлашћења Служба за заштиту деце и младих је обављала следеће послове:

- спроводила поступак посредовања – медијације у породичним односима (мирење и нагодба);
- достављала налаз и стручно мишљење, на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права;
- достављала, на захтев суда, мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио други овлашћени тужилац;
- пружала помоћ у прибављању потребних доказа суду пред којим се води поступак у спору за заштиту од насиља у породици;
- спроводила поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља
- вршила попис и процену имовине лица под старатељством

- сарађивала са јавним тужиоцем, односно судијом за малолетнике у избору и примени васпитних налога;
- спроводила медијацију између малолетног учиниоца и жртве кривичног дела;
- подносила извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу, односно судији за малолетнике
- присуствовала, по одобрењу суда, радњама у припремном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела, стављала предлоге и упућивала питања лицима која се саслушавају;
- достављала мишљење суду пред којим се води кривични поступак против малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника, чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитивала средину у којој и прилике под којима малолетник живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања;
- присуствовала седници већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела
- обавештавала суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и орган унутрашњих послова када извршење мере не може да започне или да се настави због одбијања или бекства малолетника
- старала се о извршењу васпитних мера и посебних обавеза
- проверавала извршење васпитне мере појачаног надзора од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и указивала им помоћ у извршењу мере;
- проверавала извршење васпитне мере појачаног надзора у другој породици и указивала помоћ породици у коју је малолетник смештен;
- спроводила васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што се бринула о школовању малолетника, његовом запослењу, одвајању из средине која на њега штетно утиче, потребном лечењу и сређивању прилика у којима живи;
- старала се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу дневног боравка у установи за васпитавање и образовање малолетника;

- достављала суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току извршења васпитних мера о чијем се извршењу стара;
- пружала услуге социјалног рада и покретала судске поступке када је законом за то овлашћена;
- обављала друге послове утврђене законом.

ПРАВА И УСЛУГЕ КОЈЕ ФИНАНСИРА ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Град Ужице у складу са Одлуком о социјалној заштити обезбеђује права и услуге за појединце и породице са територије ГРАДА којима је неопходна друштвена помоћ и подршка ради савладавања социјалних и животних тешкоћа и стварања услова за задовољавање основних животних потреба. Права и услуге које обезбеђује локална самоуправа, а о чијем остваривању одлучује и које пружа Служба за заштиту деце и младих, су: Лични пратилац, Дневни боравак, Персонални асистент и Помоћ у кући за децу и младе с инвалидитетом.

У свом раду Служба се труди да поштује следећа права корисника:

-Право на учешће у доношењу одлука и право на слободан избор услуга /у сарадњи са стручним радницима корисници и њихови сродници су учествовали у планирању будућих активности/.

-Право на поверљивост свих приватних података из документације и право на поштовање приватности приликом пружања услуга социјалне заштите

-Право на притужбу надлежном органу ако није задовољан пруженом услугом, поступком или понашањем пружаоца услуге и друге..

НА КОЈУ ДЕЦУ И МЛАДЕ СЕ ТО ОДНОСИ?

На сву децу и младе од рођења до 26 година старости са територије Града Ужица и родитеље који су препознали:

- Да не умеју да изађу на крај са специфичностима развојних потреба свог детета.

- Који имају проблем у комуникацији са дететом.
- Да имају дете које испољава понашање које други осуђују, које је друштвено неприхватљиво.

И родитеље:

- Детета и младих са асоцијалним понашањем и у сукобу са законом.
- Детета и младих са инвалидитетом.

КО РАДИ У СЛУЖБИ?

У Служби је већим делом 2023. године, ангажовано 7 стручних радника - водитеља случаја са завршеним факултетом (3 дипломирана социјална радника од којих су 2 ангажовани као супервизори у Служби за заштиту деце и младих и у Служби за заштиту одраслих и старијих - истовремено су и водитељи случаја, 2 педагога и 2 психолога) и одговарајућим едукацијама за рад на овим пословима. Службом руководи руководилац Службе /педагог - уједно је и водитељ случаја/.

Водитељи случаја ангажовани у овој Служби обављају и друге послове сходно Градској одлуци, реализацији пројеката, Правилника о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику и Инструкцијама надлежног Министарства то:

- руководилац Службе Љиљана Туцовић је члан Интересорне Комисије, док је Јелена Филиповић заменик, и у току 2023.године су достављали налазе и мишљења Комисији сходно члану 9, став 6. Правилника о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику.

Стручни радници ове Службе су ангажовани и као чланови Интерног тима за заштиту од насиља при ЦСР, а поједини стручни радници су ангажовани као чланови Тима за заштиту од насиља у школама и Предшколској установи.

У току 2023.године није било реализације смештаја малолетних мигранта без пратње у Прихватне Центре .

Водитељи случаја су 3 случаја ангажовани као ментори /код 1 водитеља случаја без лиценце и у 2 случаја код лица које су на стручној пракси/.

Задуживање са предметима се врши по комбинованом принципу:

- према оптерећености водитеља случаја,
- њиховој доступности /годишњи одмори, боловања, ангажованост другим пословима – супервизија, руковођење/.
- ангажованости у предметима који су се у ранијем периоду налазили на третману Центра /рад на предмету завршен/ ,
- процени руководиоца Службе и супервизора о сложености предмета сходно доступним подацима из пријемног листа,
- и ангажованости водитеља случаја у предметима који захтевају тимско одлучивање.

ОБУКЕ

Током 2023. године стручни радници у Служби су наставили са стручним усавршавањем које су током године организовали: надлежно Министарство, Асоцијација Центара за социјални рад, Комора запослених у социјалној заштити, Републички завод за социјалну заштиту или је у питању био избор стручних радника из базе акредитованих програма.

Током 2023.године сви радници Центра су били укључени у додатне обуке које су се реализовале у оквиру у јединственог система за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите /СОЗИС/.

Пренос знања и информација у ЦСР одвија се и интерно кроз:

- организовање обука новозапослених и других стручних радника.

- координацију, усмеравање, обучавање, подстицање и евалуацију развоја стручних компетенција водитеља случаја од стране супервизора,

- обезбеђивање неопходног едукативног материјала,

- рад сталних и повремених стручних и саветодавних тела /Колегијум руководиоца, Колегијум Службе и стручни тимови/.

ДЕЦА И МЛАДИ СА ПОРЕМЕЋАЈЕМ У ПОНАШАЊУ

Центар за социјални рад има значајну улогу у откривању и спровођењу облика заштите и третмана делинквентног понашања младих на подручју града Ужица.

Према релевантним законима и правилницима који се односе на малолетне учиниоце кривичних и прекршајних дела, Центар за социјални рад врши процену и реализује најадекватније мере за ресоцијализацију деце и омладине са асоцијалним понашањем као и кривично неодговорних. Након процене која представља системски процес прикупљања података, препознавања и оцене проблема, потреба, снага и ризика, ситуације и укључених особа који се постепено развија како би се одредили циљеви рада са корисником, потребне услуге и мере, Центар доставља мишљење суду. По доношењу судске одлуке организује и спроводи мере из отворене заштите, прати резултате ресоцијализације заводских васпитних мера и учествује у организовању услова за укључивање малолетника у нормалан живот по истеку мере.

Током 2023. године Служба се ангажовала у реализацији **66** захтева Вишег суда, Прекршајног суда и других институција /Основни суд, Полицијска управа, Више јавно тужилаштво, школе и други/ и то :

- деца са асоцијалним понашањем /захтеви Прекршајног суда/ **30** лица на које се односило **30** захтева ,

- деца у сукобу за законом /захтеви Вишег суда/ **36** лица или **36** захтева,

-други захтеви у вези понашања малолетних лица /школе И ПУ/ у 19 случајева,

-захтеви ВЈТ за испитивање сврсисходности изрицања васпитних налога у 12 случајева и

- лица који су се у току године налазила у установама по одлуци Суда - није било.

Посматрајући овај број захтева не бележи се тенденција пораста младих одговорних за кривичне преступе и прекршаје.

Бележимо следеће тенденције у понашању младих ужичана које се огледају у врсти преступа и прекршаја:

- бележимо 11 прекршаја из Закона о јавном реду и миру, 3 прекршаја из Закона о личној карти /непоседовање и неношење/, 15 захтева из ЗОБС и 1 захтев из Закона о оружју и муницији.

- 50% од укупног броја захтева, су захтеви покренути због кршења прописа малолетних лица из ЗОБС/ вожња аутомобила без положеног испита, вожња без присуства другог лица, саобраћајни прекршаји који су имали за последицу угрожавање сигурности других учесника у саобраћају и други/.

Врсте кривичних дела које су млади ужичани чинили су по структури следећа :

- наношење лаке и телесне повред /члан 122. КЗ/.
- угрожавање безбедности /члан 138. КЗ/.
- прикривање /члан 221. КЗ/
- прибављање и поседовање порнографског материјала /члан 185. КЗ/.
- тешка крађа и крађа /члан 204. и 203. КЗ/.
- недозвољене полне радње /члан 182. КЗ/.
- фалсификовање и злоупотреба платних картица /члан 243. КЗ/.

38% од укупног броја захтева, су захтеви покренути због кривичног дела приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију /члан 185. КЗ/.

Број захтева Вишег суда и судије за прекршаја

Број захтева	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.			
				2021.	2022.	2023.							
Вишег суда	60	31	42	38	43	56	53	55	49	29	24	12	30

Прекршајног суда	105	87	47	37	37	34	34	49	42	17	41	45	36
УКУПАН БРОЈ	165	118	89	75	80	90	87	104	91	46	65	57	66

Број налаза и мишљења које је у току 2023.године Орган старатељства доставио

- Вишем суду 30 + извештавање 23
- Прекршајном суду 36

УКУПНО: 66 + 23 /извештавање/ - укупно 89

У циљу унапређења права деце и младих и унапређења система малолетничког правосуђа у складу са принципима ресторативне правде у току 2023.године је евидентирано више захтева за примену васпитних налога обзиром на утврђене предности њихове примене: смањење стигматизације деце у сукобу са законом и негативних последица судских поступака. Изречени васпитни налози укључивања без накнаде у рад хуманитарних организација, су се реализовали са тешкоћама због малог броја организација које су биле у могућности да реализују изречене васпитне налоге.

Број малолетника са изреченом мером затворене заштите – није било.

Број малолетника према којима су након истека заводских мера и санкције малолетничког затвора, предузимане мере заштите у процесу реинтеграције – није било.

Број малолетника којима је у току 2023. године изречена мера притвора - није било.

Број изречених мера безбедности - није било.

Број извештаја (налаза и мишљења) о реализацији васпитних мера које је центар доставио суду у току 2023.године је 23.

Сумирајући напред наведене податке запажене су следеће тенденције:

- Број малолетних лица са извршеним прекршајем и у сукобу са законом у овој години бележи повећање броја у односу на претходне године.
- Тенденција је и даље, већег броја малолетника који се са кривичним или прекршајним делима појављују на евиденцији ЦСР по први пут. Број лица са рецидивом /поновљена кривична дела и поновни захтев суда /тужилаштва/ није у складу са трендом појаве рецидивизма у последњих неколико година.
- Малолетна лица у сукобу са законом и учиниоци кривичних дела су углавном редовни ученици средњих школа.
- Основне школе и средње школе се и даље обраћају Служби за помоћ у санирању неприлагођеног понашања деце у школи. те, ово намеће потребу заједничког рада, сарадње и нових програма на превенцији малолетничке делинквенције у Граду.
- Мења се врста кривичних дела и прекршајних дела.

ВРШЊАЧКО НАСИЉЕ

Вршњачко насиље деце старости до 14 година је озбиљан и сложен проблем са којим се суочавају и стручни радници ангажовани у Служби за заштиту деце и младих. обзиром на сложеност појаве и главне одреднице насилничког понашања /свесност намере да се некоме науди, понављање насилне радње – агресивног акта, дисбаланс снага, страх од насилника, далеко учесталија вербална агресивност, социјално и све присутније дигитално насиље.../ и непостојање инструмената и начина за вођење ове евиденције. Број 18 као број упућених пријава вршњачког насиља, је број којим су се школе, ПУ и здравствене службе обратиле ЦСР, за предузимање мера из наше надлежности и повећан је због трагичног, мајског догађају у ОШ „ Браћа Рибњикар“ у Београду.Остале пријаве су евидентирание као захтеви Вишег и Прекршајног суда и обрађене су у делу Деца и млади са поремећајем у понашању.

Обзиром на последице /насиље за прогоњеног је увек болно, понижавајуће, последице су дуготрајне и могу добити тешке и опасне димензије и проузроковати велику патњу и психолошку штету/, потребно је у наредном периоду овом проблему посветити значајнију пажњу путем

успостављања превентивних, мултисекторских програма, који ће овај проблем учинити видљивијим.

ДЕЦА БЕЗ РОДИТЕЉСКОГ СТАРАЊА

Дететом без родитељског старања сматра се: дете које нема живе родитеље, дете чији су родитељи непознати или је непознато њихово боравиште, дете чији су родитељи потпуно лишени родитељског права, дете чији родитељи нису стекли пословну способност, дете чији су родитељи лишени права на чување и подизање односно васпитавање детета и дете чији се родитељи не старају о детету или се не старају о детету на одговарајући начин. Деца без родитељског старања уживају посебну заштиту и основни видови заштите су: старатељство, смештај у другу породицу, смештај у установу и усвојење.

СТАРАТЕЉСТВО

Старатељство је облик породично-правне заштите којим држава обезбеђује бригу о деци без родитељског старања, односно по закону тачно одређеним условима, старатељством се може привремено штитити имовина, личност, права и интереси деце без родитељског старања /привремено старатељство/. Старатељска заштита је врло важна за децу и младе, јер се после усвојења сматра најпотпунијим обликом заштите личности и интереса деце и младих.

- Број решења о примени СТАЛНЕ старатељске заштите донетих у току године над децом /нови корисници/ је 5.
- Број решења о примени СТАЛНЕ старатељске заштите на дан 31.12.2023.године /сва деца – пренети и нови/ је 19.
- Вршиоци дужности старатеља према решењу о СТАЛНОМ старатељству на дан 31.12.2023.године су:
 - * старатељ- физичко лице - 12
 - * непосредни старатељ – 7
- Врста смештаја деце према решењу о СТАЛНОМ старатељству на дан 31.12.2023.године:
 - * сродничка породица, смештај без накнаде -3 деце

* сродничка хранитељска породица - 5 деце

* друга хранитељска породица -10 деце.

* Домски смештај – 1 дете .

- Број решења о престанку СТАЛНЕ старатељске заштите донетих у току године је -7

- Разлози престанка мера СТАЛНЕ старатељске заштите су:

* Малолетни штићеник навршио 18 година - 7 случајева

- Број деце за које су у току 2023.године донета решења о ПРИВРЕМЕНОЈ старатељској заштити / је - 3.

- Број младих под СТАЛНИМ старатељством је - 7 - лица лишена пословне способности.

- Број младих под ПРИВРЕМЕНИМ старатељством у току године је био - 6.

- Број деце и младих на смештају у установи социјалне заштите је - 7

- Старатељ је углавном непосредни код привременог старатељства /заступање у оставинским поступцима, поступцима лишавања пословне способности и поступцима продужења родитељског права/.

Евидентан је значајан број непосредних старатеља изабраних из редова стручних радника Службе за заштиту деце и младих. Непосредно старатељство је посебно лоше за корисни-

ке јер старатељ који је запослен у центру за социјални рад, најчешће нема времена за корисника. Ово је веома неповољно и за запослене у Служби јер их додатно оптерећује поред изузетно широког обима рада. У следећем извештајном периоду потребно је, веће ангажовање ради укључивања старатеља из редова сродника и других блиских особа штићеника. Као позитивну мотивацију и вредновање рада старатеља, потребно је планом предвидети израду критеријума и обезбеђивање новчаних средстава за награђивање старатеља, сходно усвојеном Правилнику о награђивању.

Породични смештај је доминантан вид социјалне заштите за децу и младе, а разлози упућивања деце и младих на породични смештај су неадекватно родитељско старање /занемаривање, зостављање, злоупотреба/, као и одсуство родитељског старања /родитељи преминули, родитељи

непознати, родитељи непознатог боравишта, родитељи лишени родитељског права, делимично лишени родитељског права, лишени пословне способности, нису стекли пословну способност/ и спреченост родитеља да врше родитељско право /одслужење затворске казне, болничко лечење, тешке болести, душевна обољења.../.

Укупан број деце и младих корисника породичног смештаја у току 2023.године је - 22.

Број деце за коју је у току године донето решење о смештају у породицу је - 2.

Број деце којима је у току године прекинут породични смештај је - 1.

Од укупног броја деце која су остварила право на породични смештај:

- Број сродничких и других хранитељских породица са територије наше општине у којима су смештена деца је - 13 / пренети и нови/, у току извештајног периода извршена процена опште подобности за - 1 породицу.Свим породицама подршку пружа ЦСР.
- За 5 деце и младих са подручја општине породични смештај обезбеђују или су обезбеђивале хранитељске породице ван нашег округа /Крагујевац, Бела Црква,Доња Рача, Аранђеловац/.

ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА ДОМСКИ СМЕШТАЈ

Структура корисника ове услуге се мења, те услугу користе само деца и млади са инвалидитетом.

Број младих корисника домског смештаја током године је четворо /4/ и то: у Дому „Кулине“, у Дому „Збрињавање“ у Панчеву, у Дому „Колевка“ у Суботици и у Дому у Ветернику.

У току извештајног периода двоје /2/ деце је на интернатском смештају у Дому ученика средњих школа у Ужицу где остварује право оспособљавање за рад.

УСВОЈЕЊЕ

Центар за социјални рад, као Орган старатељства, законом је овлашћен да:

- води поступак утврђивања опште подобности деце за усвојење,
- прима захтеве за усвојење,
- спроводи стручне процедуре и
- утврђује општу подобност сваког пара или појединца који аплицира за усвојење детета.

Током 2023.године није утврђена општа подобност за усвојење.

Током 2023.године, је било 3 поднета захтева за утврђивање опште подобности брачних парова за усвојење детета.

Број подобних усвојитељских парова или појединаца који чекају на усвојење је - 2 брачна пара.

Поред редовних послова везаних за заштиту деце без родитељског старања /разматрање извештаја, ревизије, планирање, извештавање, евалуација .../Служба за заштиту деце и омладине је и током 2023.године наставила добру праксу да се тренутним новчаним помоћима побољшава материјални положај деце, те су, обезбеђивана новчана средства за обележавање рођендана, куповину школског прибора, плаћање рекреативних настава и екскурзија и за задовољавање других потреба деце.

Пракса да се бар једном годишње обиђу деца која се налазе на смештају ван градске територије, је настављена и ове године.

Поновни прегледи и планови /план сталности и план за самосталан живот/ су урађени за сву децу и младе под старатељством током фебруара 2023.године, док су за децу на смештају поновни прегледи и планови урађени током фебруара и током септембра /2 пута годишње/.

-Центар за социјални рад „Ужице“ све послове везане за хранитељство /утврђивање опште подобности деце за породични смештај, хранитеља, праћење реализације породичног смештаја/, обавља самостално јер још увек није заживео рад Центра за породични смештај и усвојење у Крагујевцу на подручју Златиборског округа.

У току године је направљен план за популаризацију породичног смештаја ради повећања броја хранитељских породица који ће се реализовати током 2024.године.

Манифестација Дечија недеља се сваке године обележава у месецу октобру са циљем скретања пажње јавности на децу и младе, на потребе деце у породици, друштву и локалној заједници, на њихово право да одрастају у што бољим условима. Ове године су активности Центра биле усмерене на организовања „Сајма услуга социјалне заштите“, на којем су све организације у Граду које се баве социјалном заштитом, презентовале своје активности и услуге.

ДЕЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Од преласка на постојећу организацију рада, на третману Службе за заштиту деце и младих налазе се и деца и млади са инвалидитетом, али само она која су обухваћена следећим облицима социјалне заштите /смештај, старатељство, усвојење, професионално оспособљавање и коришћење права на услуге које пружа Градски центар за услуге социјалне заштите, а то су: Дневни боравак за децу и младе, Лични пратилац детета, Помоћ у кући за децу и младе са инвалидитетом, Становање уз подршку за младе који се осамостаљују /.

Током 2023.године је извршена процена, преиспитивање и донето решење о признавању или престанку права за – 62 - деце и младих за обезбеђивање услуге Личног пратиоца, за -14- деце и младих је извршена процена, преиспитивање и донето решење за **коришћење услуге Дневног боравка**.

Због болести или сметњи у психофизичком развоју када млада особа није у стању да се самостално стара о себи и о заштити својих права и интереса, родитељско право се може продужити након пунолетства. У току извештајног периода на евиденцији се налази 7 /пет/ младих особа са продуженим родитељским правом. У току извештајног периода је за 2 младе особе продужено родитељско право.

Проблеми са којима смо се суочавали током заштите деце са инвалидитетом, а чије би решавање допринело да се и овој деци и младима обезбеде услови за оптималан развој, су следећи:

- Недовољан капацитет Дневног боравка

- недовољан број хранитељских породица које би биле спремне да обезбеде смештај за децу са инвалидитетом и

- недовољан НВО, удружења и институција које се баве заштитом деце са инвалидитетом /присутан мали број пружаоца услуга из невладиног и приватног сектора/.

Посебно истичемо добру сарадњу локалне самоуправе, Школске управе у Ужицу, Основне школе за децу са сметњама у развоју „Миодраг В. Матић“ са Интерресорном комисијом као пример добре праксе и препознавања потреба деце са инвалидитетом /уважавање процене потреба Комисије и обезбеђивање средстава на посебној буџетској линији за обезбеђивање процењених потреба деце/.

Служба је током године наставила добру сарадњу са Градским Центром за пружање услуга социјалног рада. У наредном периоду се очекује већа доступност и проширење броја услуга које финансира локална заједница.

ПОСЛОВИ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ

Насиље у породици је понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана. Насиље у породици је дефинисано Породичним законом у ком су предвиђене и мере заштите, а кривичним закоником, насиље у породици је окарактерисано као кривично дело.

Под насиљем у породици Породични закон предвиђа следеће радње:

- Наношење или покушај наношења телесне повреде
- Изазивање страха претњом убиства или наношења телесне повреде члану породице или њему блиском лицу,
- Присилјавање на сексуални однос,
- Навођење на сексуални однос или сексуални однос са лицем које није навршило 14 година живота или немоћним лицем
- Ограничавање слободе кретања или комуникарања са трећим лицем
- Вређање, као и свако друго дрско, безобзирно или злонамерно понашање

Према Породичном закону разликујемо: физичко насиље, психичко насиље, сексуално и економско насиље.

Мере заштите од насиља у породици које предвиђа Породични закон су:

- ❖ Издавање налога за иселење из породичног стана или куће, без обзира на право својине односно закупа непокретности
- ❖ Забрана приближавања члану породице на одређеној удаљености
- ❖ Забрана приступа у простор око места становања или места рада члана породице
- ❖ Забрана даљег узнемиравања члана породице

Лишавање родитељског права: Породичним законом предвиђено је да родитељ који злоупотребљава права или грубо занемарује дужности из садржине родитељског права може бити потпуно или делимично лишен родитељског права

Надзор над вршењем родитељског права

- Превентивни надзор над вршењем родитељског права обавља орган старатељства када доноси одлуке којима омогућава родитељима да врше родитељско право у циљу заштите интереса детета.
- Корективни надзор над вршењем родитељског права обавља орган старатељства када је интерес детета у биолошкој породици угрожен, а процењује се да постоји капацитет породице да се постигне позитивна промена и унапреде родитељске компетенције.

Мере корективног надзора су:

- упозорење родитељима на недостатке у вршењу родитељског права,
- упућивање родитеља на разговор у породично саветовалиште или установу специјализовану за посредовање у породичним односима
- захтев родитељима да положе рачун о управљању имовином детета.

Број породица код којих је у току извештајног периода утврђено постојање насиља је знатно већи него у претходном периоду, док се као доминантна врста насиља издваја занемаривање, физичко насиље које је готово увек у комбинацији са психичким насиљем. Према месту одвијања насиља као примарно место издваја се биолошка породица док структура насилника према сродству са жртвом углавном чине најближи сродници /родитељ, брачни/ванбрачни партнер/.

ПАРТНЕРСКО НАСИЉЕ: Број пријављених случајева /новосвидентирани/ је у 2023.години је - **83**.

НАСИЉЕ НАД ДЕЦОМ И МЛАДИМА /ЗАНЕМАРИВАЊЕ/: Број пријављених случајева /новосвидентирани/ је у 2023.години је - **22**.

Најчешће примењени облици заштите:

1. Пружање материјалне,правне или стручно саветодавне подршке жртви насиља.

2. Налаз и мишљење ОЈТ односно Основном суду по подношењу пријаве.

3.Смештај у „Сигурну кућу“ – издвајање жртве насиља из породице

4. Упућивање жртве насиља на услуге других одговарајућих установа

Остварена је добра сарадња са ПУ, ОЈТ и Основним судом. Ефекти добре сарадње се огледају у броју изречених мера заштите од насиља, броја добијених службених белешки ПУ и броја њихових позива за стручне раднике, приликом пасивног дежурства.

ДЕЦА ЖРТВЕ ДЕЧИЈИХ, РАНИХ И ПРИНУДНИХ БРАКОВА

Дечијим браком се сматра свака формална и неформална заједница у којој су једно или обоје партнера малолетни односне особе млађе од 18 година сходно *Инструкцији о начину рада центара за социјални рад - органа старатељства у заштити деце од дечијих бракова* (број: 551-00-00100/2019-14) коју је надлежни министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања донео 20.05.2019. године а којом се уређује начин рада центара за социјални рад-органа старатељства у заштити деце од дечијих, раних и принудних бракова, у ситуацијама када постоји ризик од склапања таквог брака или када такав брак постоји.

Током извештајног периода Центар за социјални рад, на евиденцији је имао на третману **-1-** дете у заштити од дечијих, раних и принудних бракова.

ДЕЦА И МЛАДИ ЖРТВЕ ЗЛОУПОТРЕБЕ ДЕЧИЈЕГ РАДА

"Злоупотреба дечијег рада је онај рад детета који угрожава развој његових потенцијала и достојанство, негативно утиче на интелектуални, физички, друштвени и морални развој детета, а изложеност детета неадекватном раду негативно утиче на његово образовање, а последично и на будуће достојанствено запошљање." (В.Јовановић)

Карактеристичне ситуације:

- Сви облици ropетва или обичаја сличних ropетву, као што су трговина децом (продаја и кријумчарење деце, дужничко ropетво и кметство и принудни или обавезни рад деце млађе од 18 година);
- Коришћење, набављање или нуђење детета ради проституције, производње порнографије или за порнографске представе деце млађе од 18 година;
- Коришћење, набављање или нуђење детета млађег од 18 година за недозвољене активности, укључујући и промет опојних дрога;
- Радно ангажовање деце млађе од 15 година код послодавца или у оквиру пољопривредног газдинства;
- Радно ангажовање деце млађе од 15 година у породичном домаћинству на неадекватним пословима, односно у неодговарајућим условима рада;
- Радно ангажовање деце млађе од 18 година на неодговарајућим пословима који су, по својој природи или околностима у којима се обављају, вероватно штетни по здравље, безбедност или морал деце.
- Запошљавање и радно ангажовање деце старости 15 до 18 година у неодговарајућим условима рада, злостављање деце на раду и дискриминацију према узрасту, односно радном искуству.

Центар за социјални рад није имао случајеве пријаве за децу и младе жртве злоупотребе дечијег рада током 2023.године

ЖРТВЕ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Деце жртава трговине људима, деце жртава злоупотребе дечјег рада и деце жртава дечјег брака у извештајном периоду није било, али је ЦСР у сарадњи са НВО Центар за девојке из Ужица и Ниша, учествовао у округлим столовима које су организовале ове организације, а који су имали за циљ скретање пажње јавности на опасност и последице трговине људима, злоупотребе дечјег рада и жртава дечјег брака упознавање јавности са методама и начинима заштите жртава и повезивање надлежних институција за заштиту.

Стручни радници Службе су се ангажовали и на спречавању злоупотребе деце која живе и раде на улици „деца у ситуацији улице“, заједно са представницима ПУ и Дома здравља. У извештајном периоду више пута су интервенисали због просјачења малолетне деце у присуству родитеља или других одраслих особа, тако што их је вратио у место становања и о томе обавестио надлежни Центар за социјални рад. Ради се углавном о сиромашним породицама расељеним са Косова и Метохије, о повременој прошњи или као културолошком моделу понашања, а породице су смештене на подручју Сјенице, Љубовије...Према расположивим подацима ПУ и Центра, нису забележени случајеви организованог навођења или искоришћавања деце за прошњу. ПУ у Ужицу санкционише прошњу одраслих лица.

ДЕЦА ИЗ ПОРОДИЦА СА ПОРЕМЕЋЕНИМ ПОРОДИЧНИМ ОДНОСИМА

Током 2023. године, регистрован је благи пораст броја породица са дисфункционалним обрасцем понашања, било да се ради о породицама код којих није дошло до подношења тужбе за развод брака, било са поднетом тужбом или се дисфункционални образац понашања јавља након сепарације родитељског пара.

У структури деце из породица са поремећеним односима највише деце, је из породица у којима су родитељи већ у прекиду заједнице или бракоразводном спору на суду.

Служба за децу и омладину је доставила налазе и мишљења Основном суду у поступку решавања родитељских спорова око вршења родитељског права и то:

Број судских захтева за спровођење посредовања – само мирење- у 2023. години није било

Број спроведених поступака посредовања (нагодбе) у току 2023 .године није било.

Број спроведених поступака у циљу процене за вршење родитељског права је 78.

Број спроведених поступака у циљу процене споразумног предлога родитеља је 39.

УКУПНО:117

Укупан број поступака у току 2023.године је 117 .

Број налаза и мишљења по захтеву суда и то :

- вршење родитељског права – 132 налаза и мишљења
- регулисање личног односа детета и родитеља је 3 налаза и мишљења
- извршни поступак у регулисању виђања детета и родитеља – 11
- издржавање детета - 1
- лишење родитељског права је - 4
- поступак за заштиту права детета /отуђење имовине и процена негативне наследничке изјаве родитеља/ је - 49
- Остали налази и мишљења – 117 / ОЈТ у поступку насиља/
/Напомена:у овом броју нису садржане допуне, изјашњавања на примедбе и друго, већ само један одговор на захтев/

Број породица са поремећеним породичним односима без поднете тужбе за развод брака је 8. Број породица са поремећеним породичним односима који се обратио пријемној канцеларији је већи, али се значајан број определио за упућивање у Саветовалиште за породицу где је са њима настављен рад /.

Број породица са постразводним проблемима /проблеми око одржавања личних односа, издржавања, развојних проблема деце, нејединствених ставова родитеља око васпитања деце.../ је 11.

Остали захтеви /други Центри који траже хранитељске и усвојитељске породице, замолних радњи за достављање извештаја у поступцима вршења

родитељског права-/ једнострана обрада/ школе, Домови за децу на смештају, хранитељи, ПУ,ОЈТ.../ за достављање извештаја , решења и сагласности је 98.

Запажања о начину рада са овим категоријама корисника:

- Почетне и усмерене процене са планирањем рада са породицом су углавном рађене у поступцима где је рађена процена за вршење родитељског права.
- Оптерећеност водитеља случаја је углавном квантитативно уједначена.Током ове године је запажено додатно оптерећење радника бројем задужења, обзиром на благо повећање броја захтева у односу на претходне године.
- Квалитативна процена оптерећености водитеља случаја у укупном збиру и током рада у појединачним поступањима није мерена, јер није могућа из следећих разлога:
 - начин поделе предмета,
 - вишеструка ангажованост појединих стручних радника/ и као водитеља у више служби и као водитеља и супервизора и руководиоца/
 - сложеност појединих предмета
 - различита задуженост старим предметима
 - усмереност на раније начине рада .
- Рокови се углавном поштују /мањи број ургенција , углавном Вишег суда који ургира за достављање извештаја о реализацији изречене васпитне мере. Због малог броја организација и удружења није могуће испоштовати рокове за извршење мере/.
- Број породица са унутарпородичним проблемима расте.

Поред наведених послова Служба заштиту деце се ангажовала и на реализацији А/ захтева других институција и то:

- других Центара за социјални рад за достављање података за потенцијалне хранитеље и усвојитеље.
- замолних радњи других институција /школа и других/ за предузимање одређених активности за решавање проблема /материјалних,за плаћање трошкова рекреативне наставе и екскурзија, проблема у понашању и др/ ,
- потврде, сагласности и остали захтеви .
- месечна корекција листинга смештене деце и младих.

-праћења раније евидентираних породица и помоћи у решавању одређених проблемских ситуација.

- Реализација планом превиђених активности и то: Обележавање дана породице 15. Маја кроз организовану трибину на тему „Превенција насиља – системи подршке“ и

- „Сајам услуге социјалне заштите“ /обележавање Дечје недеље и месеца старих/.

Водитељи случаја су се и додатно ангажовали у оквиру потписаног уговора о сарадњи са Учитељским факултетом у Ужицу и то тако што су у оквиру праксе њихових студената реализовали 9 предавања на теме рада Службе на факултету и 2 дана реализовали практичан рад студената у Центру.

Б/ У центру је организовано пасивно дежурство и 24-часовна доступност свих услуга према препорукама Министарства. Током 2023.године и стручни радници Службе су били ангажовани и том приликом су пружали психо-социјално-материјалну помоћ особама свих категорија које су се нашле у стању социјалне потребе и примали су телефонске позиве радника ПУ у Ужицу ради обавештавања о одређеном догађају /Након тога радници ПУ су и писменим путем – службеном забелешком обавештавали Стручне службе везане за одређени инцидентни догађај, ради предузимања мера заштите из наше надлежности/. Ангажовани стручни радници су имали пасивно дежурство 3 - 4 пута годишње по 7 дана и њихово ангажовање је регулисано Колективним уговором и Одлуком директора .

Сумирајући резултате рада Службе може се закључити:

-Основни *стручни послови Службе* су послови везани за процену потреба и планирање заштите/услуга, су истовремено и најзаступљенији део послова у Служби. Највећи број реализованих стручних поступака се односи на почетну процену. Следећи по броју су стручни поступци усмерене процене корисника . Различите врсте стручних процена (за усвојитеља, за старатеља, за хранитеље) такође су сачињене у великом броју.

-Планови заштите су такође сачињени за сву евидентирану децу и младе, сходно одредбама Правилника.

-Специјализовани послови ЦСР као што су саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге (индивидуално саветовање, саветодавно усмеравање породица и породична терапија) обухватиле су у 2023. години, велики број корисника услуга ове Службе и допринели задовољавању индивидуалних и заједничких потреба грађана у области социјалне заштите и спречавању и сузбијању социјалних проблема.

И *стручни послови супервизора у ЦСР* напредовали су у току 2023. године. Највећи број реализованих послова супервизора је утврђен у случајевима када је супервизор радио на извршењу индивидуалне супервизије.

У *примени мера породично-правне заштите*, више је рада на старатељству, а мање код мера надзора над вршењем родитељског права.

- *Ако посматрамо захтеве суда и стручне налазе и мишљења Службе у 2023.години*, највише је у вези са вршењем родитељског права што је у контексту појаве развода брака, затим у ситуацијама насиља у породици, код одлучивања о располагању имовином малолетне деце и у прекршајним и кривичним поступцима (за групу деце са поремећајима у понашању).

Током 2023.године се повећао број корисника услуга Службе за заштиту деце и младих /најзначајнији раст у ситуацијама насиља и ситуацијама за процену за коришћење услуга у локалној заједници/, проблеми наших корисника су били сложенији, те је за њихово решавање било потребно ефикасно и професионално ангажовање стручних радника.

Нова унутрашња организација која се примењује подразумева водитеља случаја који је задужен за конкретан случај и независно од тога што на основу његове процене укључује и користи стручне ресурсе из своје установе или установа и организација у локалној заједници, степен ангажовања и личне одговорности је већи и захтева додатно ангажовање и више времена које стручни радник проведе на једном случају, јер он захтева низ активности које нису више као у претходној организацији, класично тимске. Процес вођења случаја значи системски приступ у социјалном раду који обухвата процену, могућност одређене врсте услуге, планирање, координацију, надгледање и евалуацију услуга, а све са циљем превазилажења проблема корисника.

Повећањем броја радника и развојем нових услуга на локалу и систематичнијом применом и усавршавањем и дограђивањем приступа „водитеља случаја“ очекујемо да ће наши корисници своје потребе у нашој Служби задовољавати на ефикаснији и квалитетнији начин.

Томе би допринело и:

- постављање квантитативних и квалитативних стандарда који ће омогућити нормирање задужености стручних радника предметима. Прописивање норматива омогућило би равномернију расподелу предмета као и могућност стручњака са специјализацијама да примењују стечена знања у поступцима, али на мањем броју предмета.

- обезбеђивање услова /пре свега материјалних/ за реализовање континуиране и равномерне обуке свих стручних радника кроз похађање акредитованих програма обуке, што је и захтев за обнављање лиценце. Иначе, сви стручни радници ове Службе су обновили лиценце.

- организовање додатних обука стручним радницима везаних за злостављање и занемаривање и насиље у породици.

- организовање додатних обука за планирање и израду плана услуга, јер оно што нам и даље представља тешкоћу јесте постављање јасних циљева и активна партиципација корисника /корисник учествује у свим фазама али без довољно изграђене свести о личној одговорности уз још увек патерналистички став запослених у Служби/.

- стварање услова да се руководиоци Служби и супервизор баве само пословима предвиђеним Правилником.

- побољшање техничких капацитета и почетак рад програма за спровођење стручних поступака и евидентирање корисника, облика, мера и услуга социјалног рада /у току 2023.године Служба за заштиту деце и младих, води евиденцију и документацију у електронском облику у јединственом систему за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите /СОЗИС/ коришћењем података из регистра Социјална карта, у складу са законом и Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад.

- развијање ресурса локалне заједнице за адекватно решавање проблема угрожених лица и усаглашавање постојећих са одговарајућим стандардима и

- запошљавање нових водитеља случаја и повећање броја водитеља случаја ангажованих у Служби.

СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ОДРАСЛИХ И СТАРИЈИХ ЛИЦА

Службу за заштиту одраслих и старијих лица чине четири стручна радника-водитеља случаја: два дипломирана социјална радника, психолог, андрагог. У Служби је запослен и један дипломирани правник. Супервизор службе је дипломирани социјални радник који ради у Служби за децу и младе.

Стручни радници у Служби као водитељи случаја раде са породицама код којих је неопходно применити неки од облика социјалне заштите. Највеће ангажовање је на смештају одраслих и старијих лица (у Геронтолошке центре, домска одељења, домове за душевно оболела лица и др.), затим на старатељској заштити одраслих и старијих (одређивање привременог и сталног старатеља у поступку лишења пословне способности и стављање под старатељство, као и одређивање привременог старатеља у поступцима смештаја, располагања новца за плаћање трошкова смештаја), преиспитивању примењених облика заштите, у саветодавном и дијагностичком раду са породицама у којима су односи дисфункционални (породице код којих је утврђено постојање поремећених породичних односа, занемаривање старијих хронично оболелих лица , као и породице код којих је утврђено постојање насиља).

Начин расподеле предмета између водитеља случаја зависи од броја активних предмета, тежинског фактора, ризика у раду, времена неопходног за рад на предмету, дужине и динамике праћења предмета, броја затворених предмета.

Старатељство

Број поднетих предлога за лишавање пословне способности у току тренутне године

Број предлога за лишавање пословне способности од стране ЦСР	2
Број предлога за враћање пословне способности од стране ЦСР	1

Укупан број корисника на евиденцији Центра за социјални рад „ Ужице“ лишених пословне способности закључно са 31.12.2023. године је 113. Од укупног броја 106 корисника је потпуно, док је 7 корисника делимично лишено.

Укупан број решења о сталном старатељству, према евиденцији из старатељских књига, на дан 31.12. према старости и полу корисника

Старост корисника са решењем о сталном старатељству	Мушки	Женски	Укупно
Млади	0	0	0
Одрасли	47	33	80
Старији	19	14	33
Укупно	66	47	113

Током 2023. године за 84 нова корисника донето је решење о стављању под старатељство. Вршиоци дужности старатеља у највећем броју су физичка лица. Престанак старатељске заштите евидентиран је код 1 лица услед смрти корисника.

Када је о привременом старатељству реч током протекле године нема већих одступања у односу на 2022. годину. 2023. године мере привремене старатељске заштите донете су код 47 корисника.

Водитељи случаја су вршили процену подобности привременог старатеља у следећим поступцима:

- На захтев суда: постављање привременог старатеља у поступку лишења и у поступку проглашења несталог лица за умрло;
- Захтеви поднети у ЦСР за постављање привременог старатеља

Водитељи случаја у сарадњи са старатељима давали су сагласност за штићенике у дому и то: за спровођење хитних медицинских интервенција, вакцинасање, трошење цепарца.

Водитељи случаја – непосредни старатељи редовно обилазе штићенике који се налазе у отвореној заштити и покушавају да одговоре њиховим потребама. Успостављена је и добра сарадња са њиховим старатељима, који увек могу да се обрате Центру за било какве недоумице, проблеме на које наилазе током вршења старатељске заштите.

Смештај

Значајан сегмент у свеукупној заштити одраслих и старијих је ванинституционална и институционална заштита. Збрињавање смештајем у другу породицу је недовољно развијено.

Потреба за социјалним радом са старима је знатно већа из године у годину. Намеће се потреба за збрињавањем старијих и организовањем њиховог животног окружења. Ванинституционално збрињавање пружа старијима могућност да што дуже живе у свом природном окружењу, те је императив стручних радника да у поступку збрињавања испитају све могућности за опстанак и адекватно збрињавање старије особе у својој породици.

Капацитети домова за старе и домова за смештај душевно оболелих лица и ментално заосталих не могу да прате потребе ових категорија корисника. Проблеми на које nailазе водитељи случаја односе се на изналажење начина где ће се привремено сместити корисници, док се не заврши сва процедура у вези са смештајем у адекватну установу. До сада се тај проблем решавао на тај начин што се корисник смештао на неко од одељења у Општој болници у Ужину где се обрађивао за потребну медицинску документацију а након тога се са одељења често премештао на Палијативно одељење у Пожеги где обично буду две недеље и одакле одлазе на смештај у адекватну установу.

Током 2023. године донето је 28 решења о смештају пунолетних корисника. Када је врста смештаја у питању највећи доминантан је као и претходних година домски смештај старијих лица.

Број донетих решења у току године о смештају пунолетних корисника (нови корисници) према врсти смештаја, старости и полу корисника

Врста смештаја	Млади	Одрасли	Старији
Породични смештај у сродничку хранитељску породицу	0	0	0
Породични смештај у другу породицу	0	0	0
Домски смештај	0	2	26

Број поднетих захтева за смештај у установу социјалне заштите је већи него претходних година. Примећује се веће интересовање сродника и корисника који се опредељују за смештај у приватне домове.

2023. године број пунолетних корисника смештаја на евиденцији Центра за социјални рад „Ужице“ је 106. Најчешћи разлог прекида овакве врсте смештаја током године била је смрт корисника.

Насиље

Током претходне године евидентирано је укупно 275 пријава насиља код пунолетних корисника што је 30% више него 2022.године. . Највећи број пријава стиже са изреченим хитним мерама заштите против насиља у породици.У највећем броју жртве насиља су одрасле женске особе, док је доминантан тип насиља психичко насиље.

Стручни радници приликом рада са жртвама насиља, пружају психолошку, правну и материјалну помоћ у Центру, обезбеђују психолошку и психијатријску помоћ ван Центра, сарађују са другим установама, упућују на друге установе. Неки случајеви доспеју на евиденцију Центра као насиље, али се даљим радом утврди да се не ради о насиљу већ о поремећеним породичним односима, па њихове чланове упућујемо у Саветовалиште за брак и породицу. Такође, у поменуто саветовалиште се упућују и жртве насиља ради даљег оснаживања и лакшег савладавања ситуације у којој се налазе.

Када је у питању занемаривање незнатан број лица је дошао као пријава – занемаривање, јер често оваква лица на крају буду смештена у одговарајућу установу.

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МАТЕРИЈАЛНА ДАВАЊА

Канцеларија за материјална давања се бави праћењем, подршком и реализацијом права везаних за материјална давања (новчане социјалне помоћи, додатак за туђу негу и помоћ, помоћ у природи и др.) у складу са Законом о социјалној заштити и прописима донетим за његово спровођење, као и спровођење одлука локалне заједнице. У току 2023. године на евиденцији Центра било је 148 породица које су користиле право на новчану социјалну помоћ. У току године примљен је 91 захтев за новчану социјалну помоћ.

У мају је урађена годишња ревизија за 33 породице, ванредно преиспитивање урађено је за 23 корисника. До краја 2023. године престало је право оним породицама, односно појединцима код којих је право признато на ограничено

време од девет месеци, као и породицама, односно појединцима код којих је дошло до промена које су од утицаја на остварено право (запослење, пензија, смрт...). Таквих је 10.

Највећи број корисника чине одрасли- радно способни корисници .

Осим овог облика заштите као најцелисходнијег примењивани су и остли облици и услуге које финансира локална заједница. Тако је током протекле године преко Црвеног крста обезбеђено и подељено 1840 пакета за најугроженије грађане (градске и сеоске месне заједнице).

За 68- оро деце узраста до 10 година, кориснике НСП-а и деце из социјално угрожених породица обезбеђени су пакетићи за Нову годину преко Црвеног крста.

У сарадњи са Ужичким Тета Мразицама подељени су новогодишњи пакетићи за 83 деце корисника новчане социјалне помоћи и деце без родитељског старања.

У току 2023. године посредовали смо и код других институција из локалне заједнице у погледу пружања субвенција (вртићи, НСЗ,ЕПС,ЈКП и др.).

Што се тиче **материјалне подршке** ту спадају следећа материјална давања:

- **Једнократна новчана помоћ** из које се исплаћују једнократне новчане помоћи и опремање корисника за смештај у установу социјалне заштите и сл. Једнократна новчана помоћ је вид новчане помоћи који се протекле године најчешће пружао корисницима. Тако је у току године примљен 1541 захтев. Новчана средства се дају корисницима за куповину хране и основних животних намирница, али и лекова, плаћање дажбина и сл.

-**ДКР** (друштвено корисни рад који користе радно способни корисници једнократних помоћи коју одобрава и исплаћује Центар у партнерству са Градском управом за послове органа града , општу управу и друштвене делатности).

-**Једнократна помоћ у натури** (која се састоји у прехранбено - хигијенским пакетима који се додељују социјално угроженом становништву два пута годишње у количини сразмерно броју чланова домаћинства, дистрибуцију једнократних новчаних помоћи у натури обавља Црвени крст Ужице).

-**Потпуно или делимично ослобађање од плаћања стамбено -**

комуналних услуга и потпуно или делимично ослобађање од плаћања стамбено - комуналних услуга за особе са инвалидитетом и ратне војне инвалиде (целокупан управни поступак се води пред Центром уз достављање одговарајуће документације).

-Бесплатан оброк у Народној кухињи (Упут даје Центар, а услугу пружа Црвени крст Ужице где се и налази народна кухиња.) Народну кухињу користи 157 породица.

-Обезбеђивање огрева за кориснике новчане социјалне помоћи (тим за доделу сталне новчане помоћи врше процену корисника и обезбеђује им подршку у набавци огревног дрвета у количини до 3м³ по домаћинству за једну грејну сезону у новчаној противвредности). За кориснике новчане социјалне помоћи обезбеђено је по 22.000 динара за набавку огрева (за 178 породица).

Право на додатак за помоћ и негу другог лица има лице коме је због телесног или сензорног оштећења, интелектуалних потешкоћа или промена у здравственом стању неопходна помоћ и нега другог лица да би задовољило своје основне животне потребе. Право на додатак за помоћ и негу другог лица остварује лице које то право не може да оствари по другом правном основу. Изузетно, корисник новчане накнаде за помоћ и негу другог лица који је то право остварио као инвалидно дете у организацији за пензијско и инвалидско осигурање по прописима о пензијском и инвалидском осигурању који су били на снази до 01.06.1992. године остварује право на додатак за помоћ и негу другог лица у висини разлике између износа додатка за помоћ и негу другог лица утврђеног у складу са овим законом и износа остварене новчане накнаде за помоћ и негу другог лица. Потреба за помоћи и негом другог лица утврђује се на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању. Додатак за помоћ и негу другог лица утврђује се у номиналном месечном износу.

Износ додатка за помоћ и негу другог лица усклађује се са индексом потрошачких цена у претходних шест месеци, на основу статистичких података, два пута годишње, 1. априла и 1. октобра. Номинални износ додатка за помоћ и негу другог лица, заокружен у динарима, утврђује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица има лице за које је, на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању, утврђено да има телесно оштећење од 100% по једном основу или да има органски трајни поремећај неуролошког и психичког типа.

Износ увећаног додатка за помоћ и негу другог лица усклађује се са индексом потрошачких цена у претходних шест месеци, на основу статистичких података, два пута годишње, 1. априла и 1. октобра.

Номинани износ увећаног додатка за помоћ и негу другог лица, заокружен у динарима, утврђује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Током 2023. године 61 корисник остварио је право на додатак за помоћ и негу другог лица а 74 корисника право на увећан додатак. 112 захтева је одбијено док је право престало за 59 корисника.

Укупан број корисника туђе неге и помоћи закључно са децембром 2023. године био је 548.

ПОСЕБНО ОСЕТЉИВЕ ГРУПЕ КОРИСНИКА

Центар за социјални рад на својој евиденцији нема корисника жртава трговине људима, повратника/реадмисија/ и слично. Роми као осетљиве групе корисника нису бројни а остварују све видове социјалне заштите. Најчешће су Роми корисници новчаних облика помоћи/новчана социјална помоћ, једнократна новчана помоћ, пакети са храном и сл.

Предлог плана и програма стручног усавршавања стручних радника:

У индивидуалним извештајима за водитеље случаја предвиђено је стручно усавршавање свих стручних радника, кроз сагледавање њиховог досадашњег стручног усавршавања и недостајућих знања која би им омогућила да подигну квалитет свога рада са корисницима. Урађен је и предлог плана стручног усавршавања водитеља случаја за 2021..годину.

Предлог за унапређење квалитета рада на нивоу службе или организације:

- наставити са добром сарадњом међу руководиоцима и супервизорима, руководиоцима и водитељима случаја, супервизорима и водитељима случаја и члановима тима,
- одржати састанке са представницима суда, тужилаштва, Полицијске управе, школама у циљу разрешавања потешкоћа, унапређења сарадње и слично,
- да се руководиоцима задуже са мање предмета од водитеља случаја и да се не ангажује на пријему /када радник у пријемној канцеларији није ту/.
- унапређење сарадње са Црвеним крстом и другим удружењима и организацијама у спровођењу васпитне мере посебне обавезе и ширење могућности за спровођење ове мере,
- да се континуирано усвршавају стручни радници, уз уважавање процесе о недостајућим знањима и вештинама из појединих области рада са корисницима услуг

АНАЛИТИЧКО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Улога социолога у Центру за социјални рад произилази из друштвене улоге и функције Центра а посебно из функције праћења социјалних појава и проблема, система реаговања на дате појаве као и праћење ефеката остваривања примењених мера у области социјалне заштите. Социолог је ангажован на следећим пословима:

-Прикупљање, обрада и анализа података на основу постојећих статистичких и података с којима располажу одређене службе, институције и организације, а који омогућавају праћење појава и проблема.

-Прикупљање, сређивање и обрада података документације о појавама и делатностима у области социјалне заштите а који се садрже у евиденцији и документацији Центра за социјални рад.

-Учествовање у обезбеђивању поуздане и потпуне евиденције о корисницима и њиховој заштити која се остварује деловањем Центра за социјални рад.

-Стварање посебне искуствене евиденције о датим појавама и проблемима на бази примене метода за истраживање друштвених појава.

-Праћење Информатора о раду ЦСР.

-Доступност за све заинтересоване којима су из разних разлога /израда пројекта, семинарских, дипломских, мастер радова и слично/ потребни подаци везани за домен рада ЦСР.

-Месечно планирање дежурства стручних радника.

-Месечни извештаји о интервенцијама стручних радника на дежурствима.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Нова унутрашња организација која се примењује подразумева водитеља случаја који је задужен за конкретан случај и независно од тога што на основу његове процене укључује и користи стручне ресурсе из своје установе или установа и организација у локалној заједници, степен ангажовања и личне одговорности је већи и захтева додатно ангажовање и више времена које стручни радник проведе на једном случају, јер он захтева низ активности које нису више као у претходној организацији, класично тимске. Процес вођења случаја значи системски приступ у социјалном раду који обухвата процену, могућност одређене врсте услуге, планирање, координацију, надгледање и евалуацију услуга, а све са циљем превазилажења проблема корисника.

Повећањем броја радника и развојем нових услуга на локалу и систематичнијом применом и усавршавањем и дограђивањем приступа „водитеља случаја“ очекујемо да ће наши корисници своје потребе у нашој установи задовољавати на ефикаснији и квалитетнији начин.

Томе би допринело и:

- Постављање квантитативних и квалитативних стандарда који ће омогућити нормирање задужености стручних радника предметима. Прописивање норматива омогућило би равномернију расподелу предмета као и могућност стручњака са специјализацијама да примењују стечена знања у поступцима, али на мањем броју предмета.

- Обезбеђивање услова /пре свега материјалних/ за реализовање континуиране и равномерне обуке свих стручних радника кроз похађање акредитованих програма обуке, што је и захтев за обнављање лиценце.

- Организовање додатних обука стручним радницима везаних за злостављање и занемаривање и насиље у породици.

- Организовање додатних обука за планирање и израду плана услуга, јер оно што нам и даље представља тешкоћу јесте постављање јасних циљева и активна партиципација корисника /корисник учествује у свим фазама али без довољно изграђене свести о личној одговорности уз још увек материјалистички став запослених у Служби/.

- Стварање услова да се руководиоци Служби и супервизор баве само пословима предвиђеним Правилником,

- Побољшање техничких капацитета и израда адекватног програма за спровођење стручних поступака и евидентирање корисника, облика, мера и услуга социјалног рада у најскорије време /DILS/.

- Развијање ресурса локалне заједнице за адекватно решавање проблема угрожених лица и усаглашавање постојећих са одговарајућим стандардима и

- Повећање броја водитеља случаја ангажованих у Службама Центра за социјални рад.

**ДОМСКО ОДЕЉЕЊЕ ЗА СМЕШТАЈ ОДРАСЛИХ И СТАРИЈИХ ЛИЦА „ЗАБУЧЕ“
ЗА 2023. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ ИЗВЕШТАЈА

- I. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА СМЕШТАЈ
- II. УВОДНИ ДЕО
- III. УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА
- IV. КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА
- V. СТРУЧНИ РАД
- VI. ОСТАЛЕ УСЛУГЕ КОЈЕ УСТАНОВА ПРУЖА
- VII. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА СМЕШТАЈ

Назив установе: Домско одељење за смештај одраслих и старијих лица „Забучје“

Оснивач: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

Година оснивања: Година оснивања установе је 2010. Дом је почео са пријемом корисника 01.07.2011. године.

Број лиценце: 535

Лиценцирани капацитет: 80 корисника

В.д. Директора установе: Слађана Рогоћ

Место (град/општина): Ужице

Градска општина: Ужице

Адреса и поштански број: 31000 Ужице

Електронска адреса установе: domzastare.ue@mts.rs

Телефон и факс: 031/ 3522590 или 031/03100064

ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА

Домско одељење за смештај одраслих и старијих лица „Забучје“ је основано 2010. године одлуком Владе Републике Србије, а са радом је почело 01.06.2011. године.

Домско одељење функционише као посебна организациона јединица Центра за социјални рад „Ужице“. Овакав начин функционисања има низ недостатака, посебно имајући у виду удаљеност дома од Центра за социјални рад, чињеницу да је писарница у центру, као и служба рачуноводства и сл.

С обзиром да се ради о Домском одељењу, Директор Центра за социјални рад „Ужице“ има статутом предвиђена права, обавезе и одговорности када је реч о руковођењу установом. Руководилац домског одељења, такође има одређена права и обавезе када је реч о организацији рада у Домском одељењу. Услуге социјалног рада су обезбеђене кроз рад дипломираног социјалног радника, а услуге радне терапије кроз рад радног терапеута. Наведена три радна места, а од 01.07.2019.год. када су преузети запослени из Дома за децу и омладину „Петар Радовановић“ још четири радна места финансира надлежно министарство. Осталим радницима плате се обезбеђују из прихода Дома, тј. из цене смештаја.

Финансијско-рачуноводствене послове тренутно обавља Одељење за финансије Центра за социјални рад „Ужице“, а административне послове обављају руководилац установе и социјални радник у дому и административни радник у Центру за социјални рад. Примарна здравствена заштита корисника је омогућена путем здравствених установа Дома здравља и Службе кућног лечења

зависно од здравственог стања корисника. Домско одељење "Забучје" спроводи активности везане за закључење уговора са Републичким фондом здравственог осигурања о финансирању здравствених радника који би били ангажовани у дому, као и финансирању ампулираних лекова, потрошног и санитетског материјала. Техничким пословима бави се девет радника, од тога једна главна куvariца, једна куvariца-посластичар, две помоћне куvariце, једна спремачица, једна техничарка одржавања одеће, два домара – мајстора одржавања и један портир-чувар.

Делатност установе је смештај и збрињавање одраслих и старијих лица и остале услуге социјалне заштите.

Ова делатност обухвата пружање следећих услуга:

- становање
- исхрана
- одевање
- одржавање личне хигијене
- одржавање хигијене простора
- нега
- помоћ и старање
- помоћ корисницима при остваривању права на примарну здравствену заштиту
- психосоцијална подршка, помоћ у решавању посебних социјалних и породичних проблема
- културно-забавне
- рекреативне
- окупационе и друге услуге.

Институционална заштита одраслих и старих је примарна и једина делатност установе у 2023. години. У извештајном периоду Установа није пружала остале услуге и програме, било да се ради о услугама које подлежу лиценцирању или не.

Површина Дома је 1600м². Смештајни комплекс располаже са 16 смештајних јединица. Свака од тих јединица има три дела: двокреветну собу, трокреветну собу и купатило. Укупно, 16 двокреветних и 16 трокреветних соба чине смештајни капацитет Дома од 80 места.

У децембру 2022. године нам је достављено решење Градске управе за урбанизам, изградњу и имовинско правне послове града Ужица, Одељења за имовинско правне послове као и Одлука Скупштине града Ужица који се односе на рушење објеката који се налазе у оквиру Домског одељења, а због њихове неупотребљивост и руинираности. Два објекта су током 2023. године срушена. Такође, потребно је извести грађевинске радове на уређењу партера Домског одељења, с обзиром на чињеницу да се објекти налазе на стрмом земљишту које је неприступачно за кретање старих лица, нарочито оних који су теже покретни.

Објекти установе су прилагођени потребама особа са инвалидитетом и старих. Рукохвати и лифт олакшавају кретање унутар Дома. Тоалети су приступачни и прилагођени потребама корисника.

Дом располаже са два аутомобила, Dacia Logan и Fiat Ducato. Свакодневно се њиме возе корисници на прегледе и медицинске интервенције у одговарајуће установе, а пошто се једним делом административни и рачуноводствени послови обављају у Центру за социјални рад „Ужице“, употреба аутомобила олакшава комуникацију између Центра и Дома. Dacia Logan набављена пре више од 10 година, а у априлу 2022. год. Центар за социјални рад „Ужице“ Ужице са Домским одељењем „Забучје“ је добио на коришћење возило марке Fiat Ducato за превоз хендикепираних лица што је спроведено у сарадњи Министарства здравља и Републичке Дирекције за имовину Републике Србије, уз подршку и сагласност нашег ресорног Министарства што нам омогућава да на адекватан начин задовољамо потребе наших корисника, а посебно оних који имају здравствене потешкоће.

У 2023. години домска кухиња је опремљена вишенаменском пећницом – конвектоматом, који је знатно олакшао припрему хране за кориснике. Такође, обављено је и кречење свих унутрашњих просторија дома.

У текућој години смо планирали израду Акта о процени угрожености и смањењу ризика од катастрофа што нам је и обавеза према донетом Закону о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама.

У септембру 2022. Године је донета одлука којом су именована лица задужена за предузимање мера у циљу смањења потрошње електричне енергије за зиму 2023/2024, а иста ће се примењивати и у наредној години.

Током 2023. године у установи је реализован унос података у новом програму Jisus2/ Inception чија ће примена у наредном периоду омогућити приступ потребним подацима ресорном министарству, што ће олакшати рад установама, јер установе неће имати обавезу достављања извештаја кроз програм Аурора. Наведени нови програм ће такође омогућити умреженост установа и јаснији преглед података.

Сарадња са представницима локалних власти је на задовољавајућем нивоу. Домско одељење је у току 2023. године сарађивало са невладиним организацијама, приватним сектором и државним установама из Ужица на побољшању квалитета живота корисника.

Услови рада

Услове рада у установи било би пожељно унапредити. Наиме, постоји потреба да се у будућности реновира постојећа управна зграда, коју користе радници управе. У овој згради услови за рад нису задовољавајући јер је столарија дотрајала, санитарни чворови су у лошем стању, лоша је термоизолација и током зимских месеци у просторијама је доста хладно.

Информационо-техничка опрема Дома не може да подржи савремен начин пословања, који подразумева умреженост чланова Стручног тима. Четири компјутера којима установа располаже делимично су довољни за праћење и евиденцију рада са корисницима, али би умреженост између њих умногоме олакшала комуникацију између запослених и убрзала процес рада. Такође, учестали су и прекиди интернета и снабдевања електричном енергијом.

ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ

Установа је 31.12.2023. године имала 20 запослених радника. Од тога седамнаест (17) радника су ангажовани уговором о раду на неодређено време, а три (3) радника су ангажована уговором о раду на одређено врем (од чега је

једна неговатељица ангажована као замена неговатељице привремено спречене за рад).

У полној структури запослених превагу односе жене (седамнаест жена наспрам три мушкараца). Две запослене имају више од 61 годину живота, осам (8) запослених има од 51-60 година, седам (7) запослених имају од 41-50 година, једна (1) запослена има од 31- 40 година, две(2) запослене имају од 21-30 година.

ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

У 2023. години, две запослене су присуствовале на две стручне обуке и једној трибини.

Дом планира обуке и усавршавања запослених у складу са понуђеним акредитованим програмима и обезбешеним средствима. У бази акредитованих програма Завода за социјалну заштиту, од програма који могу бити од помоћи запосленима у Дому, налазе се следећи програми:

- Преговарање са тешко сарадљивим корисницима у социјалној заштити
- Ефикасна комуникација са старима
- Психосоцијална подршка у старости
- Едукација за обављање послова неговатељице у домовима пензионера
- Активирање корисника услуга смештаја за одрасле и старе за ангажовање у организованим активностима
- Превенција синдрома сагоревања код професионалаца у социјалној заштити
- Радио-окупациона терапија у Служби за одрасле и старије
- Методологија рада са особама са деменцијом

КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА

На дан 31.12.2023. на активној евиденцији установе налазило се 80 корисника.

СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА

Већи удео жена (око 59 ; 41%) последица је демографских, економских и културолошких одлика (жене су дуговечније, материјало су угроженије, лакше се одлучују на смештај и сл). Што се тиче старосне структуре , до 64 године имали смо осам (8), од 65-79 година тридесетседам (37), а 80 и преко 80 година тридесетпет (35) корисника.

Највећи број корисника, њих четрдесетдевет (49) су пре смештаја у домско одељење, живели сами. Недостатак неформалне социјалне мреже и непостојање личних ресурса да организују самосталан живот, најчешћи је разлог за смештај у установу. У прилог томе говори и чињеница да је само троје (3) корисника пре смештаја у Дом живели са брачним другом, а њих осам (8) са децом, а десет (10) корисника са другим сродником. Одређени број корисника је пре смештаја у установу, живео у Колективном центру за смештај избеглих лица у Ужицу или у другој установи социјалне заштите, на основу споразума Министарства рада и социјалне политике и Комесаријата Републике Србије.

Индикатори образовног статуса указују да је највећи удео корисника без формалног образовања или са незавршеном основном школом и то тридесетчетири (34), затим са завршеном основном школом двадесет (20), док је мањи удео корисника девадесетшест (26) са средњим, вишим образовањем и високим образовањем.

Већина корисника у 2023. години (преко 67,5%%) је са територије Златиборског округа. Највећи број корисника смештен је преко Упутног органа Центра за социјални рад „ Ужице“ Ужице. То се објашњава жељом корисника Домског одељења да буду што ближе месту из кога су дошли у установу, због посете родбине или одласка кући за викенд.

НАСИЉЕ НАД КОРИСНИЦИМА

У установи је формиран Интерни тим за поступање у случају насиља над корисницима.

Током 2023. године није било пријава насиља над корисницима.

Корисници се повремено жале на понашање других корисника које нема обележја насиља. У свакој појединачној ситуацији, радници су поступали по усвојеним процедурама. Углавном се ради о несугласицама између корисника и није било основа за подношење кривичних пријава.

Против једног корисника је од стране радника дома, поднета кривична пријава због кривичног дела насилничко понашање. Кориснику је изречена новчана казна.

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Здравствена заштита у дому је организована у сарадњи са Домом здравља и Службом кућног лечења. Током 2023. године активно су спровођене припремне радње везане за закључивање уговора са РФЗО о пружању и финансирању здравствене заштите корисника смештаја у Домском одељењу Забучје.

Дана 24.09.2023. године у дому је регистрован први корисник оболео од Ковид -19 у текућој години. У наредним данима од Ковид – 19 оболело је још 36 корисника и у дому је проглашена епидемија. Оболели корисници су били са блажим симптомима, а 2 позитивна корисника су хоспитализована због лошијег здравственог стања изазваног хроничним болестима. Током епидемије остварили смо одличну сарадњу са Заводом за јавно здравље Ужице и Одељењем инфектологије Опште болнице Ужице.

Шездесет шест корисника вакцинисано је против сезонског грипа по препорукама епидемиолога ЗЗЈЗ Ужице.

У Дому се се поштовале све препоручене епидемиолошке мере нашег ресорног Министарства, као и надлежног епидемиолога ЗЗЈЗ Ужице.

За полузависне и зависне кориснике, здравствени радници заказују консултативне прегледе специјалиста, а установа обезбеђује превоз и медицинску пратњу.

СТРУЧНИ РАД

Пријем корисника врши се у складу са чланом 12. Правилника о ближим условима и стандардима за пружање услуге социјалне заштите и интерним актима.

Почетна процена у 2023. години је урађена за сваког новог корисника. Такође, за наведене кориснике урађен је индивидуални план услуга.

За све кориснике Домског одељења, урађен је степен подршке на скали функционалне ефикасности.

Од активности усмерених ка развијању и очувању потенцијала корисника, реализују се: подршка у изградњи и одржавању позитивних односа са другим лицима у окружењу (то су пре свега други корисници и запослени у Домском одељењу), организовање радно-окупационих и едукативних активности које подстичу стицање нових знања и вештина, али и утичу на очување постојећих капацитета, подршка у одржавању контакта са сродницима и другим лицима значајним за корисника (посебна пажња се посвећује корисницима, бившим избеглим лицима, који знатно теже одржавају контакте са сродницима), организовање слободног времена у складу са потребама и интересовањима корисника, организовања културно-забавних садржаја у складу са интересовањима, жељама и способностима корисника у установи и изван ње, развој вештина за препознавање и решавање проблема, развој комуникационих вештина (посебан нагласак је на асертивној комуникацији), развој вештина за самозаштиту, пружање рехабилитационих и терапијских услуга (ове услуге су ограничене могућностима установе да ангажује стручно лице које ће радити са корисницима на пружању одговарајућих услуга

Услуге радне и окупационе терапије користи око половине корисника. Групном раду стално је посвећено 20 корисника, док се 30 повремено укључује. Радионичарском раду редовно присуствује 20 корисника, а још 30 се повремено укључује. Корисници праве ручне радове, таје цвеће, одржавају дворишне површина и сл. Такође, неколико корисника се бави столарским радовима, као и прављењем украсних, уметничких фигура, како за унутрашњост, тако и за спољашње украшавање домског дворишта.

У домском одељењу се велика пажња посвећује културно-забавним и рекреативним активностима корисника. Корисницима су на располагању

библиотека дома, ТВ сала, организован превоз до града на градске свечаности итд. На располагању су им и друштвене игре, сто за стони тенис, терен за боћање, а двориште дома је уређено за шетњу и рекреацију.

У дому се обележавају рођендани корисника, као и неки верски и државни празници. Поводом 8. марта корисницама је омогућено да направе фризуру и нашминкају се, а организована је и модна ревија у којој су учествовале кориснице. Уочи Нове године организује се прослава за кориснике, а то је и повод да се награде најбољи шимери, најуреднији корисници, као и они који се свакодневно ангажују помажући корисницима којима је потребна помоћ. Поводом васкршњих празника корисници учествују у бојењу јаја и то им причињава задовољство. Обележавање Бадње вечери и Божића корисници нашег дома са радошћу дочекују. Као и сваке године захваљујући корисницима и запосленима дома који су својом креативношћу улепшали ентеријер домске трпезарије, сам чин уношења бадњака је протекао свечано и лепо. Сутрадан, на Божић, корисници су ломили чесницу, а након тога су им уз песму и музику подељени поклони за најрадоснији хришћански празник.

Ове године нисмо били у могућности да корисницима обезбедимо дружење са најмлађима поводом Дана старих због епидемије Ковид-19, што је била традиција у ранијем периоду. Деца из вртића Полетарац су нашим корисницима поклонили своје ликовне радове и хигијенске пакете.

У септембру 2023. године је за кориснике смештаја у Домском одељењу на Забучју организован излет у Злакусу. Том приликом корисници су посетили Етно парк Терзића авлија, сеоско туристичко домаћинство које представља и својеврстан музеј са садржајима и објектима карактеристичним за село из околине Ужица са почетка 20. века. При организовању превоза помоћ нам је пружио Црвени крет Ужице са којим дом има добру и континуирану сарадњу.

Испитивање задовољства корисника није урађено. Планирано је да у наредном периоду стручни радник дома похађа обуку везану за интерну евалуацију пружених услуга.

ОСТАЛЕ УСЛУГЕ КОЈЕ УСТАНОВА ПРУЖА

Установа не пружа ни једну услугу поред домског смештаја.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Домско одељење за смештај одраслих и старијих лица „Забучје“, већ више од десет година пружа услугу институционалног смештаја. Досадашњим радом се профилисало као реномирана и препознатљива институција у региону. Извршена је одговарајућа организација рада, усностављени су многи механизми од значаја. Такође, решена су многа техничка питања. Од како је почео са примањем корисника, до краја 2023. године, у дому су попуњени скоро сви капацитети, са флукуацијама карактеристичним за овакву врсту установе. За смештај у дому постоји велико интересовање, како локалног становништва, тако и потенцијалних корисника из целог златиборског округа, али и целе Србије. Формирана је листа чекања на смештај у нашу установу и на дан 31.12.2023. године на истој је било 16 корисника.

Са постојећим бројем запослених, постигнут је задовољавајући ниво пружених услуга, ако се у обзир узме чињеница да у дому има мање запослених на неодређено време, од броја који је предвиђен Решењем Министарства рада и социјалне политике бр. 112-01-115/2011-09 од 30.03.2011. год.

Током 2023. године Домско одељење Забучје се трудило да информисање о услугама које пружа подигне на виши ниво. Све информације о услугама домског смештаја могу се добити од социјалног радника и руководиоца домског одељења телефонским путем или лично у просторијама дома. У октобру 2023. године организован је Сајам услуга социјалне заштите на ком су грађани могли да добију информације везане за ове услуге, а доступне су им биле и брошуре о правима и услугама из ове области. Том приликом на градском тргу били су изложени радови корисника домског смештаја који су настали у оквиру радно-окупационе терапије у дому.

Центар за социјални рад „Ужице“ у Ужицу и Домско одељење за смештај одраслих и старијих лица „Забучје“ на Забучју, имају веома добру сарадњу са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и локалном заједницом, који препознају потребе установе за смештај корисника и пружају подршку у реализацији активности на побољшању квалитета пружених услуга домског смештаја.

Квалитет живота корисника у установи је у складу са нормативним актима, прописаним за такву врсту услуге. Пожељно би било да издвајања за социјалну заштиту старијих на државном и локалном нивоу, буду повећана, а у складу са могућностима и расположивим буџетским средствима.

Домско одељење Забучје очекује почетком 2024. године решавање питања финансирања здравствене заштите корисника у дому кроз закључивање уговора са Републичким фондом здравственог осигурања.

Домско одељење Забучје очекује почетком 2024. године решавање питања финансирања здравствене заштите корисника у дому кроз закључивање уговора са Републичким фондом здравственог осигурања.

В.Д. ДИРЕКТОРА ЦЕНТРА
Слађана Рогич